

KLAGANDE

Ängeså sameby, 898200-2035

MOTPART

Länsstyrelsen i Norrbottens län
971 86 Luleå

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Norrbottens läns beslut den 4 januari 2017,
dnr 218-46-2017

SAKEN

Skydds jakt efter lodjur; nu fråga om talerätt

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar överklagandet.

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Norrbottens län (länsstyrelsen) beslutade att bevilja ansökan från Gällivare skogssameby om skydds jakt efter två lodjur i del av Gällivare skogssameby. I beslutet anges att jakten får bedrivas från och med den 4 januari 2017 till och med den 12 januari 2017.

YRKANDEN M.M.

Ängeså sameby (Samebyn) har i överklagande yrkat att beslutet ska upphävas och anført i huvudsak följande. De i beslutet angivna gränserna för området för skydds jakt är till övervägande del mark som avser Ängeså sameby. Ängeså sameby har själv ansökt om skydds jakt efter lodjur men då fått avslag på ansökan. Gällivare skogssameby ska därför inte jaga på Ängeså samebys marker.

Länsstyrelsen vidhåller beslutet och anför bl.a. följande. Länsstyrelsen har vid beslut om området för skydds jakt använt sig av Sametingets kartskikt för samebyarnas totala betesområde. Gällivare skogssamebys betesområde inkluderar då även de marker som Ängeså sameby har koncession över. Länsstyrelsen har inte gjort någon bedömning över vem som har betesrätten i området.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Talerätt

Länsstyrelsens beslut gäller skydds jakt på lodjur enligt jaktförordningen (1987:905). Varken jaktlagen (1987:259) eller jaktförordningen innehåller några bestämmelser om vem som kan överklaga länsstyrelsens beslut. I 58 § i jaktförordningen anges att beslut överklagas till allmän förvaltningsdomstol. I sådant fall gäller den allmänna regeln i 22 § förvaltningslagen (1986:223) som stadgar att ett beslut får överklagas av den som beslutet

angår om det har gått honom emot och beslutet kan överklagas. Denna bestämmelse ger endast en allmän riktlinje för talerätsfrågans bedömning. De principer som utbildats i rättspraxis blir därmed avgörande.

Av rättspraxis framgår att en förutsättning för att en person som inte uppträtt som part i ett ärende ska kunna överklaga beslutet är att beslutet antingen påverkar personens rättsliga ställning eller att klaganden åberopar ett intresse som det är möjligt att beakta vid sakens prövning (se bl.a. HFD 2012 ref. 24).

Det nu aktuella beslutet gäller skydds jakt. För dessa beslut gäller att beslutet omfattas av artikel 9.3 i Århuskonventionen vilket innebär att talerätten har utvidgats i praxis för att leva upp till konventionens förpliktelser och talerätt har ansetts föreligga för juridisk person som har till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöintressen och som i övrigt uppfyller kriterierna för talerätt i 16 kap. 13 § miljöbalken trots att den lagstiftning som det överklagade beslutet grundar sig på inte hänvisar till miljöbalkens bestämmelser (se rättsfallet HFD 2014 ref. 8, Kammarrätten i Stockholms dom den 7 februari 2013 i mål nr 4390-12 och 4396-12 Kammarrätten i Stockholms dom den 18 september 2015 i mål nr 5357-14).

Enligt 16 kap. 13 § miljöbalken får vissa överklagbara domar och beslut överklagas av en ideell förening eller annan juridisk person som har till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen, inte är vinstdrivande, har bedrivit verksamhet i Sverige under minst tre år och har minst 100 medlemmar eller på annat sätt visar att verksamheten har allmänhetens stöd. HD har i NJA 2012 s. 921 uttalat att tillämpningen av 16 kap. 13 § miljöbalken ska vara generös och ske med beaktande av Århuskonventionen och bestämmelsens bakomliggande syfte, dvs att ge miljöorganisationer en omfattande och lättillgänglig möjlighet att överklaga. HD framhöll vidare att en bedömning ska göras av samtliga omständigheter i det

enskilda fallet och att kriterierna då snarare ses som hållpunkter för bedömningen än som krav av självständig betydelse som i sig kan utesluta en rätt att överklaga.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten noterar inledningsvis att det inte är Ängeså sameby som ansökt om skydds jakt av lodjur i nu aktuellt ärende. De har således inte varit part i ärendet hos länsstyrelsen och kan inte av den anledningen anses ha talerätt. Rätten att överklaga det aktuella beslutet får därför bedöma utifrån det som redogjorts för ovan angående talerätt utifrån en bedömning av om beslutet påverkar Ängeså samebys rättsställning eller om Ängeså sameby åberopat ett intresse som det är möjligt att beakta vid sakens prövning eller om de ska anses omfattas av den utvidgade talerätten för natur- eller miljöorganisationer.

Den praxis som utvecklats i samband med miljörättsorganisationers möjligheter att överklaga myndighetsbeslut innebär inte att alla juridiska personer tillerkänns talerätt. En bedömning i det enskilda fallet avgör om ett överklagande ska tas upp till prövning.

Ängeså sameby har efter föreläggande inkommit med handlingar såsom exempelvis stadgar och årsmötesprotokoll. Av ingivna stadgar framgår att Ängeså samebys ändamål är att planera och driva renskötsel så att bästa möjliga resultat uppnås för samebyns medlemmar samt att främja byamedlemmarnas samfälliga intressen. Ängeså sameby kan därför enligt förvaltningsrättens mening inte anses vara en sådan förening med huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds eller miljöskyddsintressen som avses i miljöbalken. Förvaltningsrätten noterar även att Ängeså sameby är registrerat för mervärdesskatt och godkänd för F-skatt. De juridiska personer som

anses ha talerätt enligt miljöbalkens regler ska vara öppna för allmänheten och får inte ha till syfte att gå med vinst.

Samebyn har alltså inte visat att den uppfyller kriterierna för sådan miljöorganisation som har talerätt i miljöfrågor i allmänhet. Även med beaktande av vad föreningen framför rörande jaktens påverkan på deras verksamhet har det enligt förvaltningsrättens mening inte framkommit att beslutet påverkar Ängeså sameby på ett sådant sätt att den på annan grund bör tillräknas talerätt.

Överklagandet ska därför avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i formulär DV 3109/1 C (se bilaga 1).

 har föredragit målet

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.